

ศึกษาการปรับปรุงบำรุงดินก่อนปลูกงาในระยะยาว

หัวหน้าการทดลอง   สาคร รจนัย   ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี

บทคัดย่อ

การทดลองนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการรักษาศักยภาพการผลิต โดยการปรับปรุงดินก่อนปลูกงา ปี 2559-2664 ดำเนินการที่แปลงทดลองศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี วางแผนการทดลองแบบ RCB 6 กรรมวิธี 4 ซ้ำ ได้แก่ 1. ปุ๋ยคอก อัตรา 2,000 กก./ไร่ 2. ปุ๋ยพืชสด (ถั่วพรี อัตรา 10 กก./ไร่) 3. ใส่ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 25 กก./ไร่ (งาอายุ 15-20 วัน) 4. ปุ๋ยคอกอัตรา 2,000 กก./ไร่ ไกลกลบ + ใส่ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 25 กก./ไร่ (งาอายุ 15-20 วัน) 5. ปุ๋ยพืชสด (ถั่วพรี อัตรา 10 กก./ไร่) ไกลกลบ + ใส่ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 25 กก./ไร่ (งาอายุ 15-20 วัน) 6. ไม่ใส่ปุ๋ย ขนาดแปลงย่อย 3x5 เมตร พื้นที่เก็บเกี่ยว 2x4 เมตร ปลูกงาดำพันธุ์อุบลราชธานี 3 แบบโรยเป็นแถว ระยะระหว่างแถว 50 เซนติเมตร อัตราเมล็ดพันธุ์ 1 กก./ไร่ ผลการทดลองพบว่า คุณสมบัติทางเคมีของดินก่อนปรับปรุงดิน มีค่าความเป็นกรด-ด่าง อยู่ระหว่าง 4.46-4.99 อินทรีย์วัตถุในดินมีค่าอยู่ระหว่าง 0.32-0.47% หลังจากปรับปรุงดิน (ก่อนปลูกงา) ค่าความเป็นกรด-ด่างเพิ่มขึ้น อยู่ระหว่าง 5-6 อินทรีย์วัตถุในดินมีค่าเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันอยู่ระหว่าง 0.5-0.7% การให้ผลผลิตงา เป็นการปลูกงาสภาพไร่ ฤดูฝน พบว่า ปุ๋ยคอกอัตรา 2,000 กก./ไร่ ไกลกลบ + ใส่ปุ๋ยเคมี 16-16-8 อัตรา 25 กก./ไร่ (งาอายุ 15-20 วัน) งามีผลผลิตสูง ผลผลิต 87 64 102 และ 90 กก./ไร่ ในปี 2561 ปี 2562 ปี 2563 และปี 2564 ตามลำดับ โดยภาพรวมการปลูกงาในสภาพดินร่วนปนทราย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรปรับปรุงดินก่อนด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ควรมีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างต่อเนื่อง ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายภายในท้องถิ่นหรือภายในฟาร์มตนเอง มีแนวโน้มไปในทางบวก คุณสมบัติของดินดีขึ้น ส่งผลดีต่อการผลิตงาได้ผลผลิตตามศักยภาพของพันธุ์นั้นๆ

คำสำคัญ : ปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกงา